

Latweefchu Awises.

Nr augstas Gewefchanas = Kummiffiones siiau un nowehleschanu.

Nr. 38. Zettortdeenâ 21mâ Septempera 1833.

Jaunas sinnas.

No Jelgawas. Jelgawas augsta basnizās teesa irr pee wisseem Kursemmes mahzitateem pawehleschanas grahmatas suhtijusi, fur-rās stahw, lai tohs jaunus swehtkus, kas zaur teem Pehterburgâ sarakstiteem un no Keisera apstiprinatēem jauneem basnizās likkumeem par tahm Lutteru draudsehm eezelti irr, jau schogadd sawās basnizās swehti. Zee jauni swehtki, kas no schi laika libds jaunu gaddu wehl tiks swehtiti, irraid:

1) Plausjama swehtki, pirmâ swehdeenâ pehz Mikkeleem, lai laudis mahzahs maises laikâ tam dowejam wiffas swehtibas pateikt un pee wiinna dahwanahm pareisi turretees;

2) Luttera peeminneschanas deena, 19tâ Oktober, jeb pirmâ swehdeenâ pehz tam, par peeminneschanu muhsu zaur to Deewa wihru Lutteru isfkaidrotas tizzibas;

3) Aisgahjuschu draugu swehtki, beidsamâ swehdeenâ preefsch Alwentehm, par fristigu un swehtu peeminneschanu wiffu pahrgahjuschâ gaddâ nomirruschu draudses lohzeflu; un

4) ja kahdai draudsei patihk, tad warr arri tohs basnizās eeswehtifchanas swehtkus, jeb to deenu kurrâ winnas basniza tikke eeswehtita, swehtih.

Turpmak taps arri basnizās ar spreddiki un Deewa luhgschanahm swehtitas: Mahrias pafuddinaschanas deena, Zahna ta kristitaja deena, un weena leela luhgschanas deena pirmâ treschdeenâ pehz pirmas gawenu swehdeenas.

No Pehterburgas. Turpmak buhs wiffâ Kreewu walfi tikkai tahdas Pohl uhrtes un pufsohrtes peenemt, kurrahm Kreewu Keisera sihme un wirsfraksts irraid.

No Rihges. Pehz muhsu augstas waldischanas pawehleschanas naw brihw, tahdeem aisweddejeem, kas ar Krohna mantu brauz, frohgods un schenkēs jeb kahdâ zittâ mahjâ tâ pilsehtās, kâ us laukeem, naktsmahju doht.

No Walmars (Widsemme). Pee mums 5tâ Septempera f. g. no pulksten 9 libds 12 nakti gauschi spohsch un leels seemeka = spihdums pee debbes rahbijahs, ko Latweefchi baigus, murgus jeb kahwejus mehds nosaukt. Schis spohschums stahweja papreefschu kâ krohnis jeb rinkis pee debbes, tad ar bahlahm ugguns leesmahm tē jauzehs, tē dallijahs, tē staigaja, tē steepjehs, tē sarahwehs, kamehr ap pufsnakti pamasitin atkal sudde.

Prachtigi laudis sinn, ka tahdi seemeka spihdumi irr labbdarrigi Deewa darbi gaisâ, kas mums neds ko launu draud neds darra. Lai ne-jehgi runna no kara un mehra, lai fauz tohs baigus jeb murgus — mehds gribbam dabbas brihnischfigus darbus apbrihnoht un to Kungu tahs dabbas slaweht.

No Widsemes. Kahdâ muischâ muhsu semmē tik ne wiffi fainneeki sawam grunteskungam sawas mahjas usfazzijuschi, fazzidami, ka ta nifna gaisa deht tahs waldisht un muischai klauhsht wairs ne spehjoht. Lai Deews dohd, ka wiinni paschi ne peekrahpyjahs, un zittur labbaku gaisu atrohn!

Pa wiffu Widsemmi effoht pehrnajâ gaddâ 579 (lassi: peezfimts septindefimts un dewini) wilki noschauti woi noschauti.

No Wihnes (Wahz Keisera pilsehtas). Muhsu widdû augsti kalni jau 10tâ September (tas irr pehz muhsu Kalendera 29tâ August) bij

ar sneegeem apklahti, un daschäs weetas far-
tuppeli jau Augusta mehnesi eeffch semmes fa-
fallufchi.

Par to jo wairak jabrihnijahs, kad apdohma,
ka Bihnes pilsehta dauds fittakä semmes strehki
irr, ne ka muhsu, un tur ne mehds tik agri falt,
kä pee mums.

No Sweedru semmes, kas winnupus
muhsu juhvas irraid, raksta, ka tanni semmes
widdü, kas prett deenas widdus puffi irr, kwee-
fchi zaur to nemittejamu leetu pagallam effoht fa-
maitati; un pee Stokolmas, kas ta leelaka pil-
sehta tanni semmê, dauds weetas rudsi neplauti
palikkufchi, un fur noplauti, dabbu lihds sep-
titu graudu; tas irr mas prett to, fo zittös gad-
dös dabbu.

Bolinies semmê (kas pee Kreewu walsts
peeberr) lohpu sehrga zehlfuees. Turpatt par
weenu puhdu (tas irr 2 pohdi jeb 40 mahziini)
smalkas wilnas 13 lihds 15 sudraba rublus
maksaja.

L a b s p a d o h m s.

Za irr noschehlojama leeta, ka laudis ne gribb
labprakt kahdu jaunu leetu usnemt, jebfchu ta
labba buhtu, bet paleek un turras stipri pee ta,
fo no tehru tehweem mahziijufchees, un fo no
wezzeem laikeem apraddufchi, jebfchu redsams
ka tas ne irr labs. To reds pee dauds leetahm,
to reds wiswairak pee lauku-kohpshanas. Tä
arri schinni flapjä gaddä tannis muischäs fur tahs
rudsu gubbas tä tappe taifitas, ka gubbas zep-
pure wahrpas us augfchu stahweja un bij zeeti
fasetas, rudsi naw tik dauds zaur flapjumu mai-
tati, jo tur leetus newarr eewilltees, bet notekk
fahnus, un ja dauds, tad zeppure ween isdihgt.
Turpretti fur tahdas gubbas taifa, kahdas Wid-
semme daschäs weetas taifoh, fur gubbas zep-
pure stohbru stihwi wirsgalli us augfchu stahw,
kurrus tä newarr falohziht un zeeti fasete kä
wahrpas, tur arri sinnams leetus ar makti gub-
bäs eewelfahs, un leelu fhahdi darra.

Leeka tizziba.

„Paldeews Deewam, ka nu tatschu sawu
wahrdinu dabbus, lai nu Deews ar winnu dar-
ra kä gribbedams,“

tä fazzija kuhmneeki, kad weenu lohti wahju
behrninu isnesse no mahzitaja, fur to patlabban
likke nokristiht. Mahzitaish schohs wahrdus dsir-
dejis, jautaja: „Kä nu ta?“ Weena seewina
atbildeja: „Nu jo drohschi warram buht, woi
nu dsihwohs, woi nomirf.“ Mahzitaish fazzija:
„Woi tad tas wahrdus ween, fo tas behrninsch
pee swehtas kristibas dabbus, jums tahdu droh-
schibu eedohd, un woi juhs tadchl ween likkat
to behrninu kristiht, ka tas sawu wahrdu dab-
butu, un ne tapehz, ka tas Jesus draudse taptu
usnents, un ka tam arri weenreis, kad tas us-
augß, dalla buhtu pee Jesus dahrgahm mahzi-
bahm un swehtibahm?“

Schee kuhmneeki bij dohmajufchi ka Deews
zilweku bes wahrda nepafihß, un to newarrehs
debbes-walstiba peenemt.

Lutteru tizziba.

Wisleelaka dalla no wisseem Latweescheem, kas
Widsemme un Kursemme dsihwo, turras pee
Lutteru tizzibas. Winnu tehwi turreja scho tiz-
zibu un paschi arri Lutteru paharus un katfif-
mu ismahziijufchees. Bet tas nepeeteek. Tas
Deewa wihrs Lutterß, kas preeksch kahdeem
300 gaddeem Wahzsemme dsihwoja, tas isskai-
droja kristigu tizzibu no wiffahm mahzibahm fo
zilweki tam Deewa wahrdam bij peelikkufchi jeb
no ta atnehmufchi, un mahzija ka fo ween buhs
tizzate, kas swehtös rakstös rakstihßs un fo Je-
sus mahza. Ja nu kas neproht swehtös rak-
stös lassihß, tad tas newarr ihsti Lutteru zilweks
buht. Un tas irr kauns un grehßs wiffahm Lut-
teru draudsehm, kad behrni, ja ne wairak, ne
arr lassifchanä tohp eemahziti.

F a u n s e m n e e k s.

Weens Faunsemneeks ar sawu seewu,
Ar wahju rohku, bet ar palaufchan' us Deewu,
Eefahze sawu jaunu buhschanu.

Trihs kafas, pahru gohtiu
 Un divi firgus bij sagahdajs;
 Rà gohda wihrs no behrna kahjas
 Bij mahzijeës kohpt semmi, mahjas,
 Un allasch ruhspigi un tikli strahdajs.
 Scho weenreis nohte speede, eet us tirgu,
 Jo isgahjuschu neddel' wiinna firgu
 Bij besdeewigi zilwefi
 No peeguffas nosagguschi.
 Winsch eet pee kaimina, kam labbi bij pee rohkas,
 Tam isteiz faru ruhpi, farwas mohkas,
 Luhds winnu nahft par paligu,
 Paleeneht desmit rubbulu.
 „Wels sinna, wiffi Jaunsemneeki
 „Un wiffas pasauls deedelneeki
 „Ibdeenäs pee man wasajahs,
 „Preeksch tahdeem maks man ne raisahs!“
 Tà baggats bahrgi usbrehze
 Un rohkas fahnds eespreede.
 „Nu tehtin mihlais! apschelso,
 „Ne esnu parrada neso
 „Neweenam wehl; Juhs luhdsu mihli,
 „Man palihdscht, un jums par kikli
 „Es faru gohda firdi aisleeku; —
 „Us rudden' es jums teescham atkal atdohfschu.“
 Tà Jaunsemneeks to luhds wehl
 Jell apschelohht no Deewa deht.
 „Eij prohjam, eij, ar tawu gohda firdi!“
 Tam baggats usbrehze, „eij, woi tu dsirdi,
 „No darrifchu ar tawu firdi? traks!
 „Woi ar to pilbifchu, kad tukfsch mans maks?“ —
 Un lepni nosmehjeës, pee galda apschschahs,
 Un muhsu Jaunsemneeks itt grubti nopuhfschahs.
 „Al tehtin! tà winsch luhds, schobrihd ween manni
 glahb,
 „Pateesi ne esnu es tahds, kas ohtru krahp,
 „Es jums ar augleem wiffu atdohfschu,
 „Kad schehligs Deews man fwehtihds darbinu.“
 Tau baggats lehnaks palikke,
 Kad tas no augleem isdsirde.
 „Nu tew' jau newarr nofrattihst kà badsi,
 „Proht tewi ne isdsihds ne patt ar wadsi,
 „Lai buhtu! — dewin rublus tewim leenu,
 „Us rudden desmit atness — es to weenu,
 „Kas anglu nauda irr, pee sewis paturru,
 „Jo zittab' lehti tu man anglus nofrahptu.“
 Tà runnadams winsch maku raiffijs,
 Bij dewin rubbulus us galdu skaitijs.

Pa tam, raug, durwis atwerrahs,
 Un wezzais Mahrtsinsch paklannahs.
 Preeksch fainneeka tà baggata,

Tam labbu rihtu bahwina;
 Un luhds, lai jell' to pufsrubliti weenu,
 Ro pelnijis pehrnwaffar plaudams feenu,
 Tam schehligi aismaksajohht,
 Ne effohht behrneem ehst fo doht.
 „Tu saglis, ubbags, deedelneeks!“
 Tà pilnà riklé dusmäs brehze,
 Rà pahrschauts lahjis bahrgi rehze
 Tas faniknohts un baggats fainmineeks.
 „Al tu safohbihts elles blehdis,
 „Woi tu wehl ne effi deesganna ehdis
 „No manna tew eedohta labbuma?!
 „Preeksch peezeem gaddeem tawà truhkumà
 „Tew puhru rudsu aisderu,
 „(Par wolti es neweenam palihdsu;)
 „Pehrn tik ar mohkahn man to puhru atdewi,
 „Bet tschetru gaddu auglus woi tu atnessi?
 „Nolahdehts blehdis! fur ta pahstaga,
 „Es tewim rahdifschu, kà ar man jarunna.“

Nu Mahrtsinsch atbildeja lehnà garrà:
 „„Gan daschkahrt teef, kam nauda tam irr warra!
 „„Es, tehtin, divi deenas jums aisstrahdaju
 „„Par augleem, truhkumà fo apehdu;
 „„Gan ne buhtu tobrihd es no jums leenejis,
 „„Ne buhtu nelaim' sbrihds mann' aplam maitajis,
 „„Kohks meschà, strahdajohht, man kaulus satreeze,
 „„Un wesseliba man us laiku atstahje.
 „„Man behrnini pehz maifes raudaja,
 „„Bij parradi man tobrihd jataifa,
 „„Bet wiffu esnu to es jums aislihd sinajs,
 „„Ar augleem tà kà nahkaks nomaksajs.
 „„Wehl tschetrkahrtigus auglus juhs mau praffect,
 „„No darriht? teefas preekschà mau atraffect,
 „„Juhs pehreni man fohljeet,
 „„Par sagli, deedelneeku nosauzeet;
 „„Tu Jaunsemneeks par leezineeku man,
 „„Jo dsirdejis jau effi labbi gan.“
 Winsch aiseet un tee spohfschi rubbuli
 Preeksch Jaunsemma wehl irr us galda skaititi.
 „Klau! tà teiz baggats, ar to elles prauli,
 „To Mahrtsinu, man kauns preeksch teefas eet,
 „Wiss pagasts warretu par manni smeet.
 „Ar blehdibu tam pilbiri irr wiffi kauli.
 „Klau Jaunsemm mihlais, ja tu praffihts tohpi
 „Preeksch teefas, leezibu mums doht,
 „Teiz, ka tu neso ne sinnoht.
 „No pateizibas es tew leeneschu scho kohpi
 „No desmits rubbuleem; — tizz wihra wahrdam
 man,
 „Kas wahrdu fall' un tad irr gan,
 „Un augtus no tew ne nemfschu,

„Rà draugs ar draugu dschwoschu.“
 „Ne tehtia! Jaunsem's atfazzija tam,
 „Tas irraid pretti bauklam astotam;
 „Gan manni nohte nabbad'sibà speesch,
 „Det tomehr man no taisnib'zetta ne nogreesch,
 „Jo gohda firds irr wairak wehrtes nabbagam
 „Rà tuhkfosch' maffi selta baggatam.
 „Ir juhsu palihd'sibu ne gribbu,
 „Gan Deew's man rahh's zittur paligu.““
 To fazzijis, winsch prohjam gabje
 Un baggataju dohmigu atstahje.

L.....L.

Teefas flubdinafchana's.

Wiss'i tee, lam kahdas taisnas parradu prassifchana's
 jeb atlihd'sinafchana's pee ta no mahjam neppeh'zibas
 labbad islikta Freiberges fainneeka Lohgu Furra buh-
 tu, tohp usfaukti, wiswehlaki 3otâ Septembara f. g.
 ar tahm paschahm pee schihs pagasta teefas peeteiftees.
 Ostbakâ, 3imâ Augusta 1833. 2

† † † Bruzze Jute, pagasta wezzakais.
 (Nr. 35.) H. J. Schörner, pagasta teefas f'rihweris.

Pee ta Krohna Tschutschu muischas fainneeka Tacht-
 neeka ir pehz wezzeem Jahneem schinni gaddâ weens
 mas tumfchi bruhns firgs, 12 gaddus wezs, pee-
 klichdis, tas, kam tas firgs peederr, warr pee Dohbe-
 les pagasta teefas peeteiftees un sawas taisnas peerah-
 dishana's peenest un to firgu pretti nemt.

Dohbeles pagasta teefa 2trâ Septembara 1833. 2

C. Blumenfeld, pagasta wezzakais.
 (Nr. 501.) L. W. Ewert's, pagasta teefas f'rihwe-
 ris.

Zitta flubdinafchana.

13to September iseijoht un 14to nahfoht to nakt
 tappe Skehpina muischas (Wornsmindes) rohbeschâ
 Rundales fainneekam Purgul Jahnim 2 firgi sagti,
 prohti: 1) behrs chrfels, 2 gaddus wezs, weens no
 preekschejem sohbeem bij islaushts, zittas s'imes naw;
 2) dumfch bruhns firgs, 8 gaddus wezs, frehpes karr
 us labbo pussi, labba paffakahja zaur willa rehjuumu
 eewainota un nags balts. Ras par scheem sagteem
 firgeem taisnu sinu warr doht, lai Rundales muischâ
 peeteizahs, fur peenahkamu pateizibas maksu dabhuhs.

Rundales dsimta muischâ, 16tâ September 1833. 3

Naudas, labbibas un prezzu tirus us plazzi. Nihgê tanni 11tâ Septembara 1833.

	Subraba naudâ.			Subraba naudâ.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 62½ kap. papihru naudâs gelbeja	1	—	1 pohds kannepu	1	—
5 — papihru naudâs	1	36	1 — linnu labbakas surtes — — —	2	—
1 jauns dahlderis	1	32	1 — — sliktakas surtes — — —	1	80
1 puhrs rudsu tappe makfahts ar	1	40	1 — tabaka	—	60
1 — kweeschu	1	85	1 — dselses	—	65
1 — meeschu	1	—	1 — sweesta	2	25
1 — meeschu = putrainu — — —	1	50	1 muzza filku, preeschu muzzâ — — —	5	75
1 — ausu	—	60	1 — — wihschnu muzzâ — — —	6	—
1 — kweeschu = miltu — — —	2	20	1 — farkanas fahls	6	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu — — —	1	60	1 — rupjas leddainas fahls — — —	5	—
1 — rupju rudsu = miltu — — —	1	30	1 — rupjas baltas fahls — — —	4	50
1 — sirnu	1	35	1 — smalkas fahls	4	—
1 — linnu = sehklas	3	50	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksâ.		
1 — kannepu = sehklas	1	—			
1 — kimmenu	5	—			

B r i h w d r i e k k e h t.

No juhrmallas = gubernementu augstas waldischana's pusses: J. D. Braunschweig, grahmatu pahrluhkotais.